

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A válság vége.

Debreczen, nov. 10.

A király a kabinet lemondását elfogadta, megbizván azt az ügyek továbbvitelével a válság megoldásáig. Egyszeres-mint Szapáry intimsainak kijelentette, hogy egy esetleges megbizást új kabinet alakítására nem fogad el.

Ezek a tények. Hogy ezek azután hová fognak tovább fejlődni, az az idő kérdése, s erről legbeavatottabb körökben sem tudnak semmi biztosat.

A kormány beadta lemondását, nem mert a pártban megbukott, hanem mert a törvényhozás másik faktorának: a királynak nem birta kieszközölni ez időszerűt beleegyezését az egyházpolitikában elfoglalt álláspontjához.

Az egyházpolitikai kérdések radikális megoldásáért exponálta magát a kormány e kérdések egyetlen végleges megoldhatási módozatáért: a kötelező polgári házasságért.

S ez lett oka a kormány lemondásának. Nem a pártban bukott meg e miatt a kormány, mert hiszen e kérdés ott mindekkoráig elő sem került, de kénytelen volt lemondani, mert arra Ő Felségének beleegyezését ezuttal ki nem nyerhette.

Ám ez a tény, hogy a Szapáry kabinet nincs többé, egyáltalán nem jelenti a megoldás végét, hanem inkább csak a vég kezdetét jelenti, mert a válsággal szervesen kapcsolatos összes többi nagyfontosságú kérdések csak ezután kerülnek voltaképpen a válság stádiumába.

Nézetünk szerint s azt hisszük minden liberálisan gondolkozó magyar hazafi előtt --- a jelen válságban nem az a lényeges, hogy kik foglalják el ma, vagy holnap az elhagyott miniszteri bársonyszékeket: mert hiszen épp az képezte mindenha a magyar szabadelvűpárt legnagyobb erősségét, hogy függetleníteni bírta magát a szélsőségtől, vagyis valamely, az ő evolúcióját képezett kormány bukása semmit sem változtatott magának e pártnak presztizsén, hatalmi állásán.

És hisszük, hogy a párt ezuttal is mint máskor, megoldandó nagy feladatainak teljes tudatában van, és épp ezért ma inkább mint bármikor kötelessége a szabadelvűpártnak önmaga, a Deák politikai öröksége s a nemzet iránt, hogy minden áron, saját erejéből saját kebelében a liberáлизmus teljes épségében tartásával oldja meg a válságot.

Vagyis a kormányválságot ne engedje pártválsággá fajulni.

Erre nézve különben bőséges garan-

ciákat találhat mindenki pártunk vezérférfiainál.

Mert valamin Tisza Kálmán hí köz-katonaként támogatta utódját, úgy Szapáry is visszalépvén a glédába, kész tovább szolgálni azt a közös szent érdeket, mely minden személyes kérdés fölött áll, mert mindnyájunk közös érdeke: a haza érdeke.

Belföld.

A kormányválság ügyében Ő Felsége elé hivattak: Tisza Kálmán, Bánffy Dezső és Széll Kálmán. A kihallgatás ma délután 4 órakor lesz.

A kabinet lemondása.

Budapest, nov. 9.

Az országgyűlés mindkét házában ma délután jelentette be Szapáry Gyula gróf, hogy a törvényhozás másik faktora, a korona elfogadta a kabinet lemondását. E történelmi tény konstatálása végett tartottak ma ülést a képviselőház és a főrendiház. Az ünnepélyes pillanat komolysága uralkodott mindkét házban s a képviselők és a közönség feszült figyelemmel várták a lemondó miniszterelnök nyilatkozatait.

Szapáry Gyula gróf a lemondást tudató nyilatkozatban ép annyi tapintatot, mint kor-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Az én örökségem.

— Irta: Szépfaludi Ö. Ferencz. —

Áldott jó asszony volt a feleségem, kit forrón szerettem, pedig semmi örökséget sem hozott a házhoz. Az igaz én sem hoztam.

Szerettem önmagáért, jószágáért, szépséges mivó táért. Szinte rosszul esett volna, ha ilyen asszonyra még ráfizetnek valami nyomtátekkel.

Nem volt közöttünk egy perczig tartó perpatvar sem, pedig három egymásután következő leánygyermek; Gizi, Mili, Tini, kikkel az asszony jókedvében megörvendeztetett, erősebb idegzetű féfit is megzavart volna.

Őszintén megvallom, szinte csodálatosnak tartottam, hogy míg másutt sok helytt napirenden vannak a drámai jelenetek, az én egem mindig, állandóan derült legyen. Ugy egy kissé már óhajtottam is valami szerény fellegecskét, mely egy kis zivatarral fenyegetessen.

Nem minden óhajítás megjeljesedbe, de ez teljesült és hamarabb, mint gondoltam. Az gaz, hogy soha életemben nem számítottam fellegre, mely örökség képében egy szerény, jól n veit muzs kális órához hasonlítson.

Az enyém ehez hasonlított; az én fellegem valósággal az is volt.

Szegény jó Döbrögi nagybátyám meg akart rólam emlékezni s örökséget hagyott rám. Sohasem örököltem semmit, még egy gyuta skatulyát sem és rendkívül boldog voltam, mintha a soha meg nem tett lutri számai jöttek volna ki.

A jó Döbrögi nagybátyám tudta mennyire szerettem gyermekkoromban azt a muzsikális órát, mely ott függött a sárga szobában a Napoleon szobra szomszédságában. Ha az iskolában vakációt kaptunk s hazulról is elnyerhettem a passzust a kimehetésre, azonnal futottam Döbrögi nagybátyámhoz s meg sem pihentem addig, míg a nagy képes muzsikális óra mind az öt darabját le nem játszotta. Aztán megbámultam a képet külön. A nagy órára oda volt pingálva Budapest a Dunával, a Dunapart nagy házaival, a lánczihiddal; ott voltak a hajók, a csónakok és Budapest fölött a komor felhők, melyekből a cikázó villámok szórják vakító fényességüket.

Utazó kedvem, mely gyermekkoromban is üldözött (és üldözésné tovább sohasem vitte), ezen a széles óráképen talált első kielégítést. Ezen a képen kezdtem megismerkedni a főváros gyönyöreivel is, melyek a valóságban mindig távol maradtak tőlem. Gyermekfantáziám álomba ringatott és soh sem ébresztett arra a

valóra, mely beteljesítse a sokat ígéro álmokat.

A kaviár csak képzeletben jutott osztályrészemül, míg valóságban a csendes, rendes házi boldogság révpartjára jutottam. Ugynevezett „érdekes mult“ am sohasem volt. Háláttal volnék, ha a jó házikosztot valaha fel is akarnám cserélni az ideális kaviárért. Pedig egyszer majd kikölkentem a rendes kerékvágásból; a mi másokat boldoggá tesz: az örökség, az én boldogságomat majd halomra döntötte.

Annak a fellegnek, mely veszedelemmel fenyegetett, szerencsésen kiszedtem villámaim, mint a mérges kigyónak kiszívják a mérget, hogy ne árthasson.

Szegény jó Döbrögi nagybátyám, nem is álmodott róla, hogy a hagyományával még bajba kever. — Az ő szándéka, az ő célja nemes volt, mint ő maga. Hogy rosszul sült el, mit tehetett róla.

Mindig mondogatta, ha egyszer életének mindig vékonyabbá váló fonala elszakad, megemlékezik rólam jó szívvvel. Emlékezett, mennyire rajongtam a képes muzsikális óráért gyermekkoromban. Nem feledte el akkor sem, mikor már fölöttem s megházasodtam.

A testamentumot felbontották és a nagy muzsikális óra Kádai Kari unokaöcsésének ma-

ektséget tanusított. Világosan megjelölte az egyházipolitikai kérdéseket, amelyekre nézve a kabinet tagjai egymás között és a kabinet a koronával egyetértésre jutottak: ezek a polgári anyakönyvvezetés, a zsidó vallás recepcziója és a vallás szabad gyakorlata. — S viszont korrektül megjelölte azt a kérdést, amelyre nézve a kormány nem tudott oly előterjesztést tenni, mely a korona beleegyezését megnyerte volna. A miniszterelnök e nyilatkozatát az ellenzék vezérszónokai nem találták kielégítőnek s különösen Eötvös Károly és Apponyi Albert gróf, a lemondás indokainak részletesebb kifejtését kívánták. — Szapáry Gyula gróf azonban második felszólalásában kifejtette, hogy a lemondásnak indokai ép úgy, mint formája nem sértik sem a parlamentarizmust, sem az alkotmányosságot. S ha az ellenzéki szónokok Szapáry kijelentését figyelemmel át fogják olvasni, maguk is el fogják ismerni, hogy oly kérdésben, melyben nemcsak a kormány, hanem egyszersmind a korona állásfoglalásáról is van szó, korrektebb és tapintatosabb nyilatkozatot tenni nem lehet, mint amit Szapáry tett.

Szapáry azt kérte a háztól, hogy az új kormány megalakításáig üléseket ne tartson s ezzel befejezte rövid nyilatkozatát, amelyet az egész ház nagy csöndben hallgatott végig.

Ezután az egyes pártok vezérei emelkedtek föl, hogy a lemondó miniszterelnök indítványához hozzájáruljanak.

Az első szónok Eötvös Károly volt, aki forma szerint ugyan még nem vezére a függetlenségi pártnak, de legerősebb jelöltje. Beszédében természetesen elítélő kritika volt a kormány működése iránt, de volt egy mozzanata, amely nagyobb figyelmet érdemel s ez az volt, midőn az új kormányral szemben — ha nemzeti irányban halad — a belpolitikai kérdésekben szigorú, de tárgyilagos politikai ellenőrzést helyeztet kiállításba. A függetlenségi párt vezérelőjének e politikai érettségre és tapintatra valló kijelentése valószínűleg pártelnöki programvallás volt s igen kellemes benyomást keltett a parlament komoly tagjainál s a jobboldalról föl is hangzott a helyeslés mellett a fölkiáltás: „Elvárjuk!”

radt a végrendelező egyenes intézkedései szerint.

Ez a Kádai Kari vagy egész becsületes nevén szunyogházi Kádai Károly fogalmazó ur pedig én voltam. Nagyon megörvendtem, mikor két természetes hordár a nagy muzsikális órát házamba hozta. Eszembe jutottak gyermekéveim, melyek soha vissza nem térnek: a természetes Babi szakácsné, ki első ideálom volt, a rajongás, melylyel a muzsikális óra eljátszott darabjait hallgattam. Ettől az órától hallottam először Rigoletto dalát, hogy: az „Asszony ingatag”; ez ismertetett meg azzal a hollóval, mely nagypénteken mossa a fiát és azzal a bizonyos sárga cserebogárral, melytől nem kérdezem mikor lesz nyár.

Eltakadtam sirva, mikor az idők viharai által megkoptatott óra annyi idő után először kezdett előttem, az én házamban ütni és aztán elkezdett muzsikálni.

Nem tudom miért, a feleségem igen megharagudott már akkor, mikor a két természetes hordár az ócska órát elhozta és még jobban haragudott, mikor az ócska óra belekezdett a muzsikálásba.

Gunyosan vágta felém a jó asszony:

— Régi óra!

— Bizony, nem is új, — válaszoltam.

— Rigoletto már az utszéli koldusnak sem kell.

Apponyi Albert gróf szintén jó indulatu támogatását ígerte az új kormánynak, ha az egyházipolitikai bajok gyökeres orvoslását végrehajtja. Felhasználta ezután a volt és leendő kormányok közötti interregnumot arra, hogy az új kabinetnek „az egész kormányzati szellem” megváltoztatását ajánlja.

Ugron Gábor nem ígért semmit az új kabinetnek. Az a kijelentése nagy derűtséget keltett, hogy ő csak a vele ugyanazon elvi alapokon álló kabinetet hajlandó támogatni. — Minekutána pedig az ő elvi alapjain tánt még tíz ember sem áll, tehát még a saját kabinetjét sem támogathatná, — mert meg sem alakíthatná.

Az ellenzéki felszólalásokra Szapáry Gyula gróf kijelentette, hogy politikája helyeslése eddig sem várta s e pillanatban sem várja azoktól, kik vele egy elvi alapon nem állanak. Eötvös azon kijelentésében azonban, melyben tárgyilagosságot ígér, elismeri azt, hogy eddig az ellenzék nem volt tárgyilagos.

Miután még Eötvös Károly félreértett szavait igazította volna helyre, az ülés véget ért.

A főrendiházban Szapáry Gyula gróf ismételte a képviselőházban tett lemondó nyilatkozatát, — de itt egyéb felszólalás nem is volt.

A politikai helyzet.

Beavatott helyről a mai politikai helyzetet illetőleg a következőket írják:

A párt és az eddigi kabinet közti nézeteltérésről soha és sehol nem volt szó. A miniszterium tagjai, igaz eredetileg, ellentétben a miniszterelnökkel, kikérülhetetlen szükségként követelték tőle összes egyházipolitikai kérdéseink gyökeres, az állam és egyház közti minden további surlódást kizáró, az aldatlan elkeresztelési kérdést teljesen kiirtó rendezését. Az összes részleteket legálapossabban kimerítő értekezések arra az eredményre vezettek, hogy a kérdéseknek más, a céljuk megfelelő és eredményes megoldása nem létezik, mint a vallásszabadság proklamálása, kötelező polgári anyakönyvek behozatala s ezzel kapcsolatban a kötelező polgári házasság behozatala. Magától érthetőleg ezt az álláspontot foglalta el az egész kabinet annak

tudatában, hogy a szabadelvűpárt egyetért vele a koronával szemben is. Ebből az állásfoglalásból már most szükségszerűen következett az, hogy a Szapáry-kabinet beadja lemondását.

Teljes félreismerésére vallana azonban a helyzetnek, ha azt hinné valaki, hogy a mi a Szapáry-kabinetnek nem sikerült, az más miniszterium elé lehűzhetően akadályokat fog gördíteni. Sőt erősen meg vagyunk győződve arról, ha a szabadelvű párt sorából származó új miniszterium, melynek alkalmasint tagjai lesznek majdnem az összes mostani miniszterek, a kabinet fejének kivételével, képes lesz ez ország összes pártjai által oly egyértelműleg nagyrabecsült s az állam érdekében szükségesnek nyilvánított egyházipolitikai programot keresztülvinni. Ezen ügyek sürgős rendezése csak azt az egy bizonyára nem kedvezőtlen változtatást vonhatná maga után a közigazgatási reform eddigi programjában, hogy a reformot a községeken kellene kezdeni.

Bizonyos az, hogy az egyházipolitikai kérdéseknél illetően elintézése nemcsak a szabadelvű pártnak egyhangú tetszését és elköszedését fogja kivívni, de határozottan helyeslésre fog találni a főrendiház többségénél is. Szapáry Gyula gróf a szabadelvű párt hű tagja, meg vagyunk győződve, hogy mindezen törekvéseket tartózkodás nélkül támogatni fogja, mert hiszen az ő meggyőződése eddig sem az volt, hogy a program célszerűtlen, hanem csak az volt a véleménye, hogy e program keresztülvitelének nehezen leküzdhető akadályok állják útját. A szabadelvű párt tudatában a nagy és fontos feladatoknak, melyek megoldása most reá vár, mint egy új életre ébredve fog a parlamenti küzdelemre lépni. A helyzet urának ma kétségtelenül Wekerle pénzügyminiszter tekinthető.

Az ideai szüret Európában.

Az európai bortermező államok között néhány év eőtt még Magyarország a negyedik helyet foglalta el, az ideai természettel, fájdalom, már csak Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Portugália, Ausztria, Oroszország, Németország, Bulgária, Törökország és Románia után következik.

A termés oly csekély volt hazánkban, hogy a kisebb keleti államok kitünő bortermező is leszorított bennünket.

Franciaországban az 1892. évi bortermező fölülmulta a várakozást, már a múlt évben is 30 millió hektoliteren felül volt az eredmény s az idén 32 millió hektoliterre teszik a termést, általában jó minőségű borból, ugyanígy

— Nem kell... Verdi különben még mindig él és uralkodik.

— Már ott, ahol és annak, akinek. Nekem soh' sem tetszett.

— Az egész világnak meg tetszett.

— Tehát én semmi sem vagyok?

— De az egész világ mégis több... No, persze, ha Wágnerért rajongunk.

— Lohengrin valamivel különb is, mint Rigoletto.

„Az asszony ingatag, álnok és csalfa lény...”

— Czélzás akar lenni?

— Az óra játszsza, Rigoletto mondja, nem én.

A Döbrögi nagybátyámtól kapott örökségem pedig elkezdett ketyegni, mintha mit sem hallott volna a párbeszédéből, melyben dicsérték és ócsárolták. Nem fogott rajta.

Mikor kis időm akadt, odaálltam a képes óra elé és bámultam. A feleségemnek volt egy kis igaza, az óra derekasan megkopott, ütése rekedt volt, mint a hangjavesztett tenoristáé; a keret aranyozása megfakult, a fellegek is, mintha nem csupán a rossz időtől, hanem az évek alatt ráragadt portól is volnának oly éktelen feketék; a Duna vize piszkosabbá vált a Szamos vizénél, a paloták vakolatja lehullott, a kis csolnakok léket kaptak...

Nem csoda, sokáig szolgálta ez a hű óra Döbrögi nagybátyámat, az alatt a jó öreg kikapirálhatatlan podegrába is esett s utójára

maga is beadta a kulcsot. Csak ez az óra maradt volna érintetlen. Nem Mathuzálem, hogy ezer évig éljen... Hisz már az én fürtem közé is betolakodott három fehér hajszál. Miért csak ezt az órát ne érhesse semmi baj?

„Cserebogár, sárga cserebogár...”

A feleségem a szomszéd szobából kiáltott át:

— Bizony unalmas nóta; már az öreganyám elfeledte olyan régi.

— Linácskám! csak nem akarod eldisputálni, hogy ez most is a legszebb magyar nóta?

— Hasonlít Rigolettohoz, mindkettő az ó testamentumból való

— Hát hiszen nem bujhat belé Wágner Richard a te kedvedért.

A gyermekek szólaltak meg:

„Hova bujt Wágner Richard?”

— Látod Károly, már a gyermekek is nevetnek.

— No azt már kikérem magamnak asszonyom: engem ne nevéssen ki senki, mert aztán majd megmutatom, ki az ur a háznál?

— Talán meg is vernél?

— Nem mondtam.

— De gondold ugy-e? Látom, hisz már ugyancsak szorítod a markodat. Csak még az kellene! Egy percig sem maradok ennél a háznál. Hogy elmúlt a régi idő, mikor minden nap beállított Kádai ur házunkhoz s kunyorált hogy legyen felesége. Es most? Veréssel fenyeget.

Olaszországban titást még nem az 1891-ikihez százalékkal ke

Olaszországban dőses viszonyba dőleg exportált rövid néhány nél többet száll bortermezőt ki hasonló a múlt olasz boroknak ohozni, s ez csak kereskedőket p sára. Spanyol cziaország; ide bort szállítanak letre 3—4 mil bor-export. Port jó termés volt valót hagyott riában egy-két közép és jököz mint mennyiség

Oroszországban ken, nagyon di rüre becsülik a kitünőre teszik a lom termése kö a bortermező ki ség középszerű keny kárt okoz a filloxeramente egvebűt gyenge A mint a évi szüret Mag jobb a múlt év bor árak ugy a export államok európai borszü 110—115 millió

Iroda

Az Andrá

Gyula lovas sz jövő év őszén já is többen foglal után azonban a vesznek benne b szobrászok is. A ismert külföldi

Gazdák zs

kesen össze-illito rady testvérek

— En? K

— Azt is

— Az egy

— Vak!

— Nem,

— Bubána

— Remek

— Bolond

— Ha kita

— Asszony

— Azt aka

— Sajnos.

— Ugy-e n

Halljátok gyerek

— Persze már csuny

Bizonyosan a man

— Lecskét ad a g

Olaszországban is. — hol a filloxa nagy pusztítást még nem vitt véghez — jó termés volt; az 1891-ikihez viszonyítva, az eredményt, 10 százalékkal kedvezőbbre becsülik.

Olaszország, melyel monarchiánk szerződéses viszonyban áll, már augusztustól kezdődőleg exportálja Magyarországra is borait s rövid néhány hónap alatt kétszáz ezer hektoliternél többet szállított piacainkra. Spanyolország bortermését kielégítőnek mondják, a minősége hasonló a mult évihez; a jó spanyol borok az olasz boroknak okvetlenül nagy versenyt fognak okozni, s ez csak serkenteni fogja az olasz borkereskedőket piacaink nagyobb mérvű ápolására. Spanyolország főpiacza kétségtelenül Franciaország; ide évenként 9—10 millió hektoliter bort szállítanak a spanyol bortermelők. A Keltre 3—4 millió hektoliterre rug a spanyol bor-export. Portugáliában részben szintén igen jó termés volt s minőségileg is kevés kívánni valót hagyott maga után a termés. — Ausztriában egy-két v. dék kivételével az idej termés közép és jókőzepszerű volt, ugy minőségileg mint mennyiségileg.

Oroszország bortermését, főleg a déli részeken, nagyon dicsérik. Romániában jó közepszerűre becsülik az eredményt, míg Bulgáriában kitünőre teszik a termés hozamot. A német birodalom termése közepszerűnek jelezteik. Svájcban a bortermés kiváló minőségű, a termésmennyiség közepszerű. Szerbiában a filloxa jelentékeny kárt okozott már a szőlőkben, ott csak a filloxeramentes szőlőkön volt az idén jó szüret, egvebütt gyenge termést kaptak a bortermelők.

A mint a részletekből kitünik, az 1892-ik évi szüret Magyarországot és Szerbiát kivéve, jobb a mult évinél és valószínű, hogy ezáltal a bor árak ugy az importra szoruló, mint a bor-export államokban is csökkenni fognak. — Az európai borszüret eredményét 1892-re nézve 110—115 millió hektoliterre becsülik.

Irodalom—művészet.

Az Andrássy-szobor. A gróf Andrássy Gyula lovas szobrára hirdetett pályázat csak a jövő év őszén jár le, de szobrászaink közül már is többen foglalkoznak a szobor tervezéssel. Miután azonban a pályázat nemzetközi, részt vesznek benne bizonyára külföldi hírnevesebb szobrászok is. A pályázati feltételeket eddig 12 ismert külföldi művész küldte meg magának.

Gazdák zsebnaptára czimvel egy érdekesen összeállított zsebnaptár jelent meg Légrady testvérek kiadásában. (V. Nádor utca 7.

— En? Különben azt az egy t tagadom, hogy nagyon kunyoráltam.

— Azt is tagadja uram hogy három kérem volt?

— Az egyik sánta, a másik kissé pupos, a harmadik —

— Vak!

— Nem, csak részeg s. Harmadnapra, hogy oltárhoz vezettek, Bétki Gáspárt elcsapták a törvénytől.

— Bubánatában ivott.

Három nap alatt senki sem issza magát agyon bubánatában.

„Nagypénteken mossa holló a fiát.“

— Remek nóta! No, a kinek már ez is tetszik, az ...

— Bolond? Ugy-e azt akarta nagysád mondani?

— Ha kita'álta, hát bizony nem tagadom; bolond izlés.

— Asszonyom: Ne rántsa ki maga alól a gyékényt.

— Azt akarja mondani ugy-e, hogy hozzá mentem

— Sajnos.

— Ugy-e mert megbánta, hogy nőül vett. Halljátok gyerekek: a papa már megbánta, hogy elvett, megbánta, hogy mamátok vagyok. Persze már csunya vagyok, vén vagyok... Ahá! Bizonyosan a mamzellbe vagyunk szerelmesek... Leczkét ad a gyermekeknek s titokban férjem

szám.) A naptári részen kívül érdekes közgazdasági közleményeket hoz a szőlőművelés, gyümölcsészet, erdészet, állattenyésztés, méhészet, s gazdasági üzlettan köréből. Azután vegyes gazdasági közleményeket s végül minden hónapra a szükséges gazdasági teendők kimutatását.

A kolozsvári jubileumi előadások iránt mint nekünk onnan írják, akkora városzerte az érdeklődés, hogy jegyeket már most nem lehet kapni. Az ünnepélyre sok vendég van bejelentve. A jubileum program szerint fog lefolyni: ma csütörtökön lesz a „Bánk bán“ jubilaris előadása; 11-én délelőtt leleplezik a Rhédey-házon az emléktáblát, a kolozvári dal-körök éneke és Gyarmathy Miklós alispán beszéde közt. Azután az erdélyi irodalmi társaság tart diszülést gr. Kuun Géza, dr. Ferenczi Zoltán, dr. Csernátomi Gyula, E. Kovács Gyula felolvasásával s beszédekkel. Délután diszbed a redouteban, este diszelőadás a színházban Káldy ünnepi nyitányával, Jókai prológiájával, dr. Ferenczi Zoltán alkalmi sziaművével sat. A jubileum-rendező bizottság „Emlékkönyv“-e, mely tartalmazni fogja a jubilaris előadások, felolvasások legjavát, képekkel, december első napjaiban jelenik meg. Előfizetési ára 1 frt 20 krajcár.

Remény-sugár czimvel egy kötet verset adott ki Szabó Lajos. A név egész ismeretlen s a remény egy sugara sem biztathatja, hogy ennek a kötetnek a révén ismerős lesz. Mulatságos mutatónál álljon itt, minden jó lélek elretentésére „Gondolat a sirban“ czimű verse:

Fölöttem az éj homálya
A sárgöröngy rám borult.
Megtört szívem hervadása,
Éltem csillaga lehullt.

Míg a lelkem, fájó lelkem
Új világot alkotott;
Elenyésző létegemben
Kébelem eláradtott.

Napi hírek.

— **Fiume polgármestere köszönti a debreczenieket.** Ciotta János lovag, a magyar kikötő város, Fiume polgármestere, arra a szives üdvözlésre, melyet hozzá Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterünk küldött, legfőképen azok nevében, a kiket ezelőtt tíz évvel a fiumeiek a vendégszeretet felejtethetetlen jeleivel halmoztak el, hasonló szives hangu táviratban válaszolt,

következőleg: „Nagyságos Simonffy Imre polgármester urnak Debreczen. Szívélyes táviratodét fogadd legmelegebb köszönetemet és légy szives hálámnak tolmácsa lenni, azon szeret treméltő nők és urak előtt, kik rólam megemlékeztek. Hazafias üdvözléssel Ciotta.“ Ciotta János szolgálatainak husz éves jubileuma a fiumei lako ság fényes ovációja mellett folyt le. A különböző hatóságok, testületek küldöttségileg tisztelegtek nála. Üdvözlésére megjelent gr. Batthyány Lajos kormányzó is. A polgárság 2154 aláírással üdvözlő iratot intézett hozzá. Táviratilag és levélben számosan üdvözölték, így József főherceg, gróf Szapáry Gyula miniszterelnök. Egyik nap a képviselőtestület, másik nap a polgárság rendezett tiszteletére fényes bankettet. Kapcsolatosan megemlíthetjük, hogy Ciotta polgármester a koronázási jubileumkor ugy nyilatkozott a töle tudakozódó Simonffy Imre előtt, hogy mihelyt időt szakíthat, régi ígéretéhez képest Debreczent megfogja látogatni. Polgármesterünk a legszivesebb fogadtatásról biztosította őt.

— **Debreczen-nagyvárad szini szövetség.** Nagyváradon kedvező hangulat kezd alakulni az iránt, hogy az évekk elzött felbomlott Debreczen-nagyvárad szini szövetség, mely annak idején egy vidéki szintársulatnak legjobb téli és nyári állomást biztosította, újra föllevenitessék. Ezt a hangulatot tolmácsolja a „Nagyvárad“ közelebbi száma, amely azzal a kérdéssel foglalkozik, ki lesz jövőre direktor az ottani szinkörben? Laptársunknak minket is közelről érdeklő cikkelyből átvesszük a következőket: „A legujabb és legkomolyabb pályázó a nagyvárad nyári szinkörre. — mint mi erről egészen biztos forrásból értesülünk — Tiszai Dezső, a kassai szintársulat igazgatója, aki egyike a vidék legszakértőbb és legbuzgóbb direktorainak. Ő maga is kitünő színész. Jelenleg is igen jól van szervezve társulata és a kassai intelligens műértő közönség melegen pártolja és igen kedveli ugy Tiszait, mint az általa ngy áldozattal szervezett társulatot, melyben a vidék legjobb színészei vannak képviselve. Mihelyt a sziniügyi bizottság a pályázatot kihirdeti, Tiszai beadja pályázatát és tekintetbe véve számtalan előnyeit, el is nyeri azt, ha csak a kolozsvári társulat nem szándékszik újra lejönni, a mire nézve eddig semmi jel és semmi remény nem mutatkozik. Tiszai Dezső jelenleg az aradi színházra is

uramra kacsingat. Mindjárt holnap kiadom az utját. Mehet!

— A bizony nem megy!

— Tehát bevallja uram nyiltan, hogy kedvese?

— Szegény óra ismét rákezdte: „Az asszony ingatag, álnok és csalfa lény...“

Lina szőnyű haragra lobbant:

— Inगतag a gazdád, csalfa volt, a ki idehozott a nyakunkra. Az én szép butoraim pirulnak, az én drága inga óráim megvetőleg néz rád, te kopott jószág. Piszkos a képed, repedt és rekedt a muzsikád.

— Ne bántsd az örökségemet, ne bántsd a nagybátyámat, asszony!

— Ugyan szép nagybácsi volt. Az ezüstöt, aranyat, pénzt oda adta a vén gazdasszonyának, a rongyos órát meg az öcscsének.

— Ugyan! Talán nagyobb örökséget vártunk asszonyom...? Csalódtunk ugy-e? Ha szabad kérdenem... —

— Hogy én mit hoztam a házhoz? Ezt akarja kérdezni ugy-e tisztelt lovagias férjem uram? Semmit! Önnek a fiatalság, szendesség, jószág semmi a mit én magammal hoztam? És talán olyan rat voltam, hogy megaranyozni kellett volna kezemet? Meri mondani, mikor mindig dicsérte ragyogó szememet, hővállamat! Csak kergessen el; kergesse el a gyermekeket

is! Gizi, Mimi Timi jertek; el mehetünk, a papa elüzött a háztól!

Elkezdett mind a három gyermekem piatyeregni s ordítani ugy, hogy a szomszédasszony is eszeveszetten futott be a lakásunkra, hogy ne gyilkoljam meg az asszonyt s a gyermekeket.

Indulatosan nagyot toppantottam s mondani akartam hogy pusztoljon, mert mindjárt kilököm az ajtón, mikor egyszerre a nagy toppantásom következtében, megmozdult az óra szege, melyen az örökségem függött s a nagy óra képestől, fellegestől, Dunástól és csolnakostól alázuhant.

A feleségem, kit az óra oldalba vágott, ugy megijedt, hogy ájultan rogyott össze.

Karjaimban eszmélt fel, lassankint nyitotta fel szemét s mikor megismert: megölelt, megcsókolt. Egy kis ütésen kívül nem volt semmi baja.

— Ugy-e nem kergetsz el? Ugy-e szeretsz?

Szeretetem jeléül Döbrögi nagybátyám ajándékát fölvittem a padlásra. Ott aztán kényelmesen fújhatja vagy füttyölheti minden nótáját. Kicsi hijja, hogy örökségem miatt el nem vesztettem a feleségemet. A vállópórtól az a meglógott szeg mentett meg. Eltettem emlékül.

konkurrál, de ott hatalmas ellenfele lesz Leszkai, aki ha Aradot megkapja — Tiszai Debreczent kapja meg.

Eddig nagyváradi laptársunk. Mi a magunk részéről azt tesszük hozzá, hogy Tiszain kívül még többszáművehető igazgató is pályázik a debreczeni színházra. Így Csókai, Kinnek a háta meggett a legtisztább s a legszebb igazgatói multak egyike van — Rakodczay, Halmai, Makó, akik mind a vidéki színészet oszlopos alakjai — s akiknek bármelyike acceptálható lenne.

Egyébiránt a Nagyvárad és Debreczen közötti szövetséget mi magunk is melegen óhajtjuk, akár Tiszaival, akár más színigazgatóval. Mert bármelyik nyeri is el a nov. 5-én lejárt pályázat után Debreczent, az ország legjobb téli állomás helyét, föltesszük róla, hogy társulatát úgy szervezi, mikép az is a legjobb legyen. Nagyvárad tehát esetleg Tiszai nélkül is acceptálhatja a debreczeni szintársulatot.

— **Igazságügyi kinevezések.** Az igazságügyi miniszter Kállay Jenő tordai törvényszéki írnokot a hajdu-nánási kir. járásbíróshoz segédtelevényvezetővé; a debreczeni kir. ítélő tábla elnöke Ba y Adam végzett joghallgatót a vezetése alatt lévő ítélőtábla kerületébe díjjal joggyakornokká nevezte ki.

— **Katona József** halálának évfordulója alkalmából ma a színházban Bánk Bán kerül színre nem a régi szereposztással, a mennyiben Bánk Bánt Tompa Kálmán, Petur bánt Peterdy Sándor és Mihál bánt Bács Károly játssza. Gertrud Szilágyiné, Melinda pedig Angyal Ilus kezében lesz.

— **A debreczeni főiskolai „Magyar Irodalmi Önképző Társulat”** ez iskolai évben is fenntartani óhajtja csak a mult esztendőben léteült amaz intézményt, hogy minden hónap egy vasárnap délutánján nyilvános közgyűlést tart, melyre a városi művelt közönség köréből azokat, kik a társulat iránt érdeklődnek, meghívja. Hogy az egyleti élet eleve néb tételére, s a munka kedv nevelésére nagy befolyásuk van e nyilvános üléseknek, arról a mult iskolai év folyamán örömmel győződött meg társulatunk. E havonta tartatni szokott közgyűlések programja mint eddig, úgy ezután is minden egyes alkalommal úgy fog össze állítani; hogy a gyűléseken megjelenők kellemes szórakozást találjanak. Részint komoly és vig szavaltatok, részint irodalmi tanulmányok, költemények, értekezések s humoreszkek felolvasása fogják képezni tárgyait.

Midőn ez iskolai évben először November 13-án d. u. 3 órakor a 17. számú akadémiai teremben tartandó ilyen közgyűlésünkre a művelt városi községet meghívni szerencsém van, a gyűlés tárgysorozatát a következőkben közlöm: Komoly szavaltat: Árvay Bélától, Felolvasás: Diószegi Mihálytól, Komoly szavaltat: Pótor Elemértől, Felolvasás: Király Péterrel, Víg szavaltat: Szücs Sándortól. Debreczen. 1892. November 10. Pótor Elemér főjegyző.

— **A debreczeni „István” malom** szeptember hónapban 2,816.00 qu lisztet szállított a fumei kikötőbe, a nagyváradi malmok pedig ugyanezen idő alatt 2,528.00 qu t. Triesztbe se Debreczenből se Váradról nem szállítottak lisztet. E helyen is azítjuk helyre azt a tegnapi hibásan közölt értesítésünket, hogy az István malom társaság nov. 17-én tartja alapszabálymódosító közgyűlését. A gyűlés nem 17-dikére, hanem 27-dikére van meghirdetve.

— **Színház.** Tegnap ismételték a „Szerencsefiát” csaknem telt ház előtt, a mi a szereplőkre buzdítólag hatott s még nagyobb kedveléssel játszottak, mint az első nap. Különösen Margó, Örley, Hunyady és Rónaszéky voltak elemőkben és zajos tapsokat arattak, a mi azt mutatja, hogy nálunk ez az operet bevált.

— **Csak egyszerien.** Gyönyörű prémes „rádmontliába” bujva sétál a piacon négy kardalosnő. Szembe jő velők egy színházi habitué, elragadtatásban mondván:

— Ne szóljatok semmit gyerekek, csak egyszerien mondjátok meg az — áldozat nevéért.

— **Öngyilkosság.** Kun János, 22 éves debreczeni illet ségű szolga tegnap a Széchenyi-utcán felakasztotta magát gazdája gyógyter-

mében. Midőn levágták, még meleg volt és dr. Kellner Elek az öngyilkos gazdájával mindent elkövetett, hogy életre keltse. De biz az nem sikerült, Kun János meghalt. Holttestét kiszállították a közkörházba. Tették oka ismeretlen.

— **A mulatság vége.** Balmaz-Ujvárosról beküldtek egy bérest egy tinódmagával, hogy a tinót eladva, a pénzt vigye haza. A tinót el is adta 40 frtéért, de zsebében érezve a rengeteg összget, elkabult és a mulatság tengeribe veté magát, melyben a 40 frt mihamar eluszott. Midőn elcsipték, azt mondta, hogy bizonyos „női hölgyek” lopták el tőle a pénzt, ami azonban nem bizonyult valónak, mert a 40 frt elköltése számlákkal igazolatott. A sikkasztó bérest átadták a bíróságnak.

— **A huszkoronás veszedelme.** Legközelebb forgalomba kerül az új pénz; bizonyára hosszabb időre lesz szükség, míg különösen a köznép megszokja a szokatlan, új formájú pénzt és meg tudja különböztetni a régóta létező hasonló pénztől, amely vagy keveset fűg a nép kezén, mint például az aranyfrankok, vagy ami még annál rosszabb, a forgalomból kijött, úgynevezett rossz pénztől. Nehezebbé teszi majd a megkülönböztetést az is, hogy csaknem egyidejűleg a mi új pénzünkkel forgalomba kerül az osztrák koronapénz is, amely a latin feliraton kívül több tekintetben különbözik a mi koronáinktól. Különösen veszedelmes a régi osztrák huszfrankos aranynak hasonlatossága a mi új huszkoronásunkhoz, de még inkább az új osztrák huszkoronához. Ez utóbbi színben, formában, nagyságban egészen egyforma, még a 20-as is megvan mindkettőn, és a ki gondosabban meg nem figyeli és észre nem veszi, hogy az egyik a 20-as mellett apró Fr., a másiknál pedig Cor. áll. — az alig hinné, hogy az utóbbi 46 krajczárral, tehát csaknem 5%-el értékőbbit, a tízfrankosnál. A mi huszkoronásunk már könnyebben különböztethető meg, először, mert a magyar feliratot többen értik, másodsor mert a magyar huszfrankosok periméje reczés, és a karimáján felirat nincsen. Aki nem járatos a pénzkezelésben, annak bizonyára sok bosszúságot és galibát okoz majd ez a hasonlatosság; sőtétben pénzt elfogadni kész veszedelmessé lesz, és a t. cz. családok bizonyára örömmel fogadják majd a becsepás és rászédésnek ezt az új módját; ez ellen csupán az óvatosság és a pénz gondos megvizsgálása használna. Azért jó lesz ezeket a csekély különbségeket jó eleve megismerni, s mindig szem előtt tartani.

— **Helyi érdekű vasutak jövedelme.** A debreczeni - a bonyoha t-polgári helyi érdekű vasut üzletbevétele szeptemberben 14200 frt volt, 788 frttal kevesebb, mint előző év ugyanezen hónapjában. A két vonalon 13600 személy utazott. Ez év kilencedik hónapjában 111600 frt volt a vasut üzletbevétele. A debreczeni - a nánási vasut szeptemberben 8000 személyt szállított, 3200-zal többlet mint előző évben. Bevétele volt 8500 frt. Folyó évi jan. 1-től szept. 30-ig bevett összesen 80800 frton, 1659 frttal többlet, mint előző év ugyanezen időszakában.

— **Leleplezett sudáni némbor.** A sudáni némborok akiket az őszi nagy vásárok mutogattak, a külső vásártéren vállalkozó szellemű impressariójuk, még bizonyára jól emlékezik közönségünk; amennyiben izzó vasat rágtak, tüzes csepűt nyeldestek és eleven csirkét ettek rá. Volt köztük egy fekete menyecske is, aki két kis hasonló színű porontynak édes szülő anyja. Ezeket a jámbor sudániakat ez idő szerint impressariójuk kegyességéből a jó kenderesiek bámulják husz fillér beépti díjért. Itt aztán ugya sudániaknak, mint az impressariónak a dolguk pompásan is folyt — volna, ha az ádáz sors közéjük nem csap Bérés János, aki is egyik sudáni asszonyában ráösmert a feleségére, a ki a mult esztendőben hagyta őt a faképnél elszelvével nem annyira Szudánba, mint inkább Fonyódra, nem is annyira egy vitéz sudáni tetovirozott hős, mint inkább egy — árvamegyei tót legény csábjaire hallgatva. Kitűnt, hogy a különben sápadt arcú asszonyt sudáni vá subiczkolták, s ma már olyan az arca, hogy beillenék dahomey amazonnak is. Az impressario a sudáni amazont visszaadta a

férjének, a ki föltalált s újra visszanyert feleségének annyira megörült, hogy dusan megvendégezte a sudáni karaván tagjait. Így beszélt ezeket derék laptársunk, a „Tiszafüred és Vidéke.” Si non e vero, e ben trovato.

— **Teathrophon a színházban.** A városi tanács mai üléséből engedélyt adott dr. Balkányi Miklósnak, a debreczeni telefon vállalat tulajdonosának, hogy a színpadon teathrophont állítson fel s azon, magán lakásával összekötve, jelen színi idény végéig, kizárólag tudományos kísérleteket tegyen. A gépezetért a tanács nem vállal felelősséget. Balkányi Miklós ugyanilyen gépet a Margit-fürdő koncert termében is fog felállítani.

— **Árlejtés a Pavillon laktanya építési munkáira.** A közös hadseregbeli gyalogság számára tervezett laktanya építési munkáinak biztosítása végett a városi tanács még e héten kiírja az árlejtési pályázatot. Ma elhatározta, hogy a bánatpénzzel fűszerelt zárt ajánlatok decz. 19-dikén d. u. 5 óráig adandók be a polgármesteri hivatalnál. Az ajánlatokat 20 dikán bontják fel. A 386 ezer frttal előirányzott munkákra lehet együttesen is, lehet külön-külön is ajánlatot tenni.

— **Az országos iparegyesület jubileum.** Deczember nyolczadikán rendkívül érdekes jubileum lesz Budapesten. Az országos iparegyesület tartja ötvenéves jubiemuát. 50 év előtt ezen napon foglalta el elnöki széket gr. Battányi Lajos. Az ünnepegy igen fényes lesz. Aranyérmeket fognak küldeni azoknak, kik 50 év előtt az igazgatóságban voltak. Ezek között van Kossuth Lajos, az egyesület alapítója, szervezője és első aligazgatója, báró Vay Miklós koronaőr, Pulszky Ferencz.

— **A biharmegyei agárász egylet szokásos őszi agárversenyét** e hó 5-én kezdette meg és hétfőn fejezte be. A versenyre az idő az idén nem igen kedvezett. Azonban daczára az esőnek, sárnak ködnek, B-Ujfalun ez a kalomból ugyancsak megnépeült s a sportmaneken kívül igen szép számu, előkelő nőközönség jelent meg Sarrét városában. A versenydíjak a következők: E ső díj: egy tömör ezüst talpon álló kűrt; második díj: egy ezüst szivartárcza. A versenyek B-Ujfalun határában folytak le. A kedvezőtlen időjárás daczára is nagyszámu és előkelő közönség jelent meg, hogy gyönyörködjék az érdekes versenyeken, melyben 28 urlovas vett részt. A hölgyek és nem lovaglók hosszú kocsi-sorban mentek ki a verseny színhelyére. A talaj teljesen át volt ázva és ezen körülménynek tulajdonítható a sok leejtés. A versenyekre 18 nevezés történt, még pedig gróf Crouy-nak 2, Fényes Lajosnak 1, Csanády Jenőnek 1, Nadányi Pálnak 2, Leitgéb Imrénének 4, Jeney Miklósnak 1, Csapó Istvánnak 2, ifj. Korniss Károly grófnak 2, Patthy Kiklósnak 2 agara. Az első összevetésnél futott 14, a második összevetésnél 6, a harmadiknál 4 agár. Az első díjat Leitgéb Imre Kittyje, a másodikat Platthy Miklós Fiórája nyerte meg. Szombaton este a berettyó-ujfalui nagy vendéglőben gyűlt össze az agárársz társaság vacsorára, melyer reggelig tartó táncz követett. A tánczmulatságon ott voltak:

A s s z o n y o k: Szunyogh Szabolcsné, Szunyogh Lorándné, Szunyogh Sándorné (Debrecezen), Béressy Sámuelné (Debreczen), Szalay Józsefné (Derecske), Tóth Jenőné (Nagyvárad), Király Ferenczné (Debreczen), Buzás Elekné (Debreczen), Sebes Györgyné (Debreczen), Tardy Sándorné, özv. Nadányi Kornélné, Fényes Lajosné, Szilágyi Jenőné, Fényes Mórné. L e á n y o k: Farkas Szeréna (Debreczen), Fényes Olga, Olchváry Ilona (Debreczen), Szunyogh Boriska, Tóth Paula, Örley Irma, Buzás Erzsike (Debreczen), Király Ilona (Debreczen), Szilágyi Pálma, Fényes Margit Fényes Sarolta.

— **Bumm János viselt dolgai.** Nagyon kevesen tudják, ki az a Bumm János, pedig sokan érezték a kezét a Debreczen-püspökladányi vasutvonalon, mert ez az ur rendszeresen úzte a vasuti tolvajlást és többek között Tisza Pistát is meglopta. Akkor csipték rajta a tolvajláson, midőn egy ur zsebéből felvágva kivett ab-

ból 15 frtot lást. Bumm nek ha szabam fogadta dőrségnék. B ni törvényesze házra itélte.

— **Nép** nov. 5-ig szá 49 gyermek. lélekre évi a fi, 10 nőnem 26.4%. Öt é Difteritiszben

— **Meg** beli fogyasztó közkereseti kulő közgyűlő az iparegyesületjét válas

— **Az** a péntek déli színigazgató társaság is elszünetben doit adják e

— **Szé** szélesebb kö 6 os faszorok zölteti a vár rendezését i burkolattal l A kocsijárok térséget ped

— **A** 7-8-iki heti rest 6.25-4.90-5.00, z frton vásárol 295 db. szar 700 db. Sert

Hizlalni való mástél évesig Öreg sovány sertés kilőja ként 46 krtó juh hus 32 k

— **Elv** kutya. Maxi megtaláló sz jutalomban f

— **Az** lékezetű hely három hóse katonai kinc magyar nem talpalatnyi f aradi Golgot

— **49-es hon** des évi kü szőba került aradi öreg h tártól megvé adományokat minden igaz most közelé ven honvéde

momentuma az az átíratat letet, hogy a lyének megv lyeket eddig törvényhatós a város a k szándékozik átíratat értel lehet arra, h nemsokára A menni.

— **del** tegnap ülést másul vettél saját tona használatra, míg az egy világitási kö ez az értesí losan az egy helyiség has lettel való Az ülésen t

ból 15 frtot „de az illető észrevette a tolvajlást.“ Bumm ekkor 100 frtot ígért az illetőnek ha szabadon bocsátja, de az a 100 frtot nem fogadta el, hanem átadta a tolvajt a rendőrségnek. Bumm János tegnap állt a debreczeni törvényszék előtt. A törvényszék 5 évi fegyházra ítélte.

— **Népesedés.** Debreczenben okt. 30-tól nov. 5-ig született 25 fiu 24 leány, összesen 49 gyermek. (Törvénytelen 8; halva 3) Ezer lélekre évi arány száma 52.8%. Meghalt 16 fi-, 10 nőnemű, összesen 26 egyén. Arányszám 26.4%. Öt éven aluli gyermek meghalt 15. — Difteritisben senki sem halt meg ezen ahéten.

— **Megalakult regálé szövetkezet.** A helybeli fogyasztási és italadók kezelésére alakult közkereseti társaság tegnap este tartotta alakuló közgyűlését. Elnökké Nagy Ferenczet, az iparegyesületi és takarékpénztár igazgatóját választották meg.

— **Az aradi színügyi bizottság** kiküldöttjei a péntek délutáni vonattal érkeznek. Leszkay színigazgató eléjük utazott. Aradról egy magán-társaság is érkezik. Tiszteletükre pénteken bérletszünetben érendes helyárakkal a Thermidort adják elő.

— **Szépülő utcák.** Kossuth utcának új és szélesebb kocsiut burkolattal ellátásával és 4 és 6 os fasorokkal beültetésével egyidejűleg eszközölteti a városi tanács Péterfia külső részének rendezését is. A széles utcát kettős kocsiutburkolattal látják el, amihez már hozá is fogtak. A kocsijárók és a helyvasút vágányai közötti térséget pedig fasorokkal ültetik be.

— **A debreczeni piacról.** A november 7—8-iki heti vásáron búzát 700—7.20, kétszere 6.25—6.40, rozsot 5.45—5.60, árpát 4.90—5.00, zabot 5.30—5.40, tengerit 5.10—5.20 frton vásároltak. Ló felhajtattott 570 eladatott 295 db. szarvasmarha felhajtattott 1820, elkelt 700 db. sertés felhajtás 2700, eladás 1560 db. Hízlatni való 6—12 hónapos malacz párja 15—25, mástél évesig 25—35, két évesig 35—45, frt. Öreg sovány sertés párja 45—65 frt. Kővér sertés kilója 38—42 kr. Marha hus ára kilónként 46 krtól 58 krig; sertés hus 40—48 kr. juh hus 32 kr.

— **Elveszett egy fiatal sárgásbarna dakszli kutya.** Maxi névre hallgat. — Kéretik a szives megtaláló szerkesztőségünkbe elhozni, hol illő jutalomban fog részesülni.

— **Az aradi Golgotha.** Az a gyászos emlékeztető hely, melyen a szabadságharc tizenhárom hőse vértanuhalált halt, még ma is a katonai kincstár tulajdonában van. Az egész magyar nemzetnek drága és szent helye az a talpalatnyi föld, melyet a nemzeti kegyelet aradi Golgothának keresztelt. Az aradi 1848—49-es honvédegyeletnek tegnap tartott rendes évi közgyűlésén az aradi Golgotha is szóba került, melyre néve már régi óhaja az aradi öreg honvédeknek, hogy a katonai kincstártól megvételessék; az egyelet már gyűjtött is adományokat erre a célra. E régi vágy, melyben minden igaz magyar sziv osztozik, tartozik, most közelebb jutott megvalósulásához. Az aradi vén honvédek tegnapi közgyűlésének kimagasló momentuma volt Arad városa polgármesterének az az átirata, melyben arra kérte fel az egyeletet, hogy a tizenhárom vértanu kivégzési helyének megvétele gyűjtött adományokat, melyeket eddig az egyelet kezelt, engedjék át a törvényhatóságnak további kezelés végett, mert a város a kivégzési hely megvétele lépéseket szándékozik tenni. A közgyűlés a polgármester átirata értelmében határo ott s így reményünk lehet arra, hogy a kegyeletes emlékeztető hely nemsokára Arad városának tulajdonába fog átmenni.

— **debreczeni tornaegylet** választmányja tegnap ülést tartott, melyen örvendetes tudomásul vették, hogy a kereskedelmi akadémia saját tornahelyiségét átengedi az egyeletnek használatra, azon kikötéssel, hogy a helyisége, míg az egyelet használja, azon időre a fűtési és világítási költségeket fedezze. Miután azonban ez az értesítés még nem érkezett meg hivatalosan az egylethez, bizottság küldetett ki a helyiség használatának a kereskedelmi testülettel való végleges megbeszélése tárgyában. Az üléseken továbbá tervbe vettek egy jövő hó-

napban rendezendő házi versenyt, melynek rendezésére bizottságot küldtek ki.

— **Választás.** Glück Antal, az ipar- és kereskedelmi bank buzgó és tehetséges könyvelőjét a monor-kerületi takarékpénztár főkönyvelőjévé választotta. Glück Antal új állását decemberben foglalja el.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** tisztviselő választásánál a jelöltek következők: Tisztikár: Elnök: dr. Kola János kir. tanácsos Debreczenből elnökhelyettes: Bodnár István Nyiregyházáról, titkár: dr. Tüdös János Debreczenből, ügyész: Des Combes Henrik Debreczenből, pénztárnok: Kovács József Debreczenből.

II. Rendes választmányi tagok: Abraham László Debreczenből, Dr. Balkányi Miklós Debreczenből, Dr. Kardos Samu Debreczenből, Komlóssy Arthur Debreczenből, Dr. Nagy Lajos Debreczenből, Dr. Heumann Ignác Nyiregyházáról, Rézler György Kis-Várdáról, Polya Béla Szolnokról.

III. Választmányi póttagok: Márton Imre Debreczenből, Dr. Popper Mór Debreczenből, Szini Gyula Debreczenből, Szöllőssy János Debreczenből.

— **Hírek H.-Böszörményből.** Grót Dégenfeld József főispán megvizsgálta a közgazgatási hivatalokat. — A vasuti indóház kibővítésén serényen folynak a munkálatok. A meglevő épület északi szárnyához egy nagy terem és egy folyosó fog építtetni, s ez lesz a III-ik osztályú váró terem. A mostani II. és III-ik osztályú váró terem, egygyé szakítottván, fogja alkotni csupán a II-ik osztályú várótermet. — **Járvány.** A roncsoló toroklob járvány, mint a járványbizottsági ülésen jelentették, csökkent annyira, hogy a járványbizottság a járványbiztosok működését is, — különösen gazdálkodási tekintetből — felfüggesztette. Ha a megbetegülések és halálozások száma nem emelkedik, úgy az iskolák megnyitását is el lehet rendelni, ha előbb nem is, de 10-én okvetlen. — **Véresre verték.** Zolnai Sándor h.-böszörményi lakos kedden Debreczenben volt a heti vásáron. Vissza utazásban a felső-Józsa melletti „Csillagosban“ verekedésbe elegyedett, melyből véresre vert fejvel s összetört tagokkal menekült ki, úgy hogy megmaradása kétséges.

— **Hírek a hajdúvárosokból.** Vadász-társaságot alakítottak Szoboszlón Szívós Géza, Fehér és Erdős Lajos. A társaságnak eddig 10 tagja van. — **A szoboszlói dalegylet** a hó folyamán két dalestélyt rendez, először a kaszinóban, azután a függetlenségi olvasó körben. E hó folyamán Kabán is bemutatja magát a dalegylet. November 19-én közre fog működni a kabai ref. egyház javára rendezendő bálon. — **H.N. ánsón** a difteritisz miatt az iskolák még mindig zárva vannak. —

Legujabb.

A szabadelvű párt értekezlete. A szabadelvű párt megalakulása óta nem volt fontosabb értekezlete a szabadelvű pártnak, mint a tegnapi. Tisza után mikor két és fél évvel ezelőtt Szapáry lépett Tisza örökébe, a Szapáry-kabinet programjának fő pontja a közigazgatás államosítása volt; e program, melyet különben az előző kormány is előkészített, a pártból ugyan körülből tizenegy tagot kiléptetésre birt, de a kormány programja nem okozott kabinet-válságot. Ma sajnos — másképp áll a helyzet. A kormánynak egyházpolitikai programját Ő Felsége nem fogadta el. A kormány erről zámolta be pártjának, s a párt — mint az alábbi tudósításból kivihető — félreértést sem tűrő lelkesedéssel demonstrált a kormány egyházpolitikája mellett és különösen a kötelező polgári házasság mellett.

A válság. A „B. C.“ jelenti: Wekerle pénzügyminisztert Ő Felsége a király magához hivatta kiballgásra. Wekerle miniszter tehát az első, a kir. Ő Felsége a kabinet lemondása után, a magyar államférfiak sorából fogad. Ujból

is hangsúlyoznunk kell, hogy más, mint az általunk jelentkezett személyek meghívásáról irányadó körökben eddigelé mit sem tudnak.

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök, valamint Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter szintén tegnap este Bécsbe utaztak. A miniszterelnöknek a képviselőházban valamint a pártértekezletben mondott beszédének egy mondata azon meggyőződésre adott alkalmat, hogy nem eléggé világos, de a miniszterelnök előterjesztéseinek szorgos vizsgálta minden részlet felett teljes világosságot nyújt. A kormány t. i. azon nyilatkozat értelmében, melyet Szilágyi igazságügyminiszter 1890-ben az elkeresztelési kérdés tárgyalása alkalmával tett, egyhangulag megállapodott a családjog törvényes rendezése tárgyában beleértve az állami bíráskodást házassági ügyekben; az a határozat azonban, amelyet a kabinet a kötelező polgári házasság tekintetében hozott, nem volt egyhangú, amennyiben a miniszterelnök és az akkori Ő Felsége körüli miniszter ellene szavaztak. A minisztertanácsnak e határozata azonban a kabinetre nézve kötelező volt. — A miniszterium ezenkívül még ama nyilatkozat felett, amelyet a kormány adandó volt, ha az egyházpolitikai kérdések felől a képviselőházban állást foglalnia kellett volna, szintén nem tudott egyhangú megállapodásra jutni, — hanem csak szavazattöbbséggel döntött. — Miután a korona sem az első a kötelező házasságra vonatkozó miniszteri határozathoz, sem a második, a teendő nyilatkozatra vonatkozó miniszteri határozathoz nem járult, következett be a lemondás.

Szapáry Gyula gr. Tisza Kálmán, Széll Kálmán, Wekerle Sándor és Bánffy Dezső b. az esti vonattal Bécsbe utaztak.

Vegyes hírek.

* **A kolera ragályossága.** Egy orosz tudós arra való utalással, hogy veszedelmes kolerajárvány idején is milyen kevés orvosra és ápolóra ragad át a kolera, arra következtet, hogy okszerű magatartás mellett az átragadás veszedelem nem valami nagy. Arra is hivatkozik, hogy Indiában, ha valamely kolera-kórházban ápolók is betegednek meg, a fertőzött kórházat azon a helyen bezárják és egészséges vidéken nyitnak új kórházat. A kolera nem hatalmasodhatik el ott, a hol az egészségügyi állapotok jók, ellenben nehéz vele megküzdeni, a hol az ivóvíz rossz, a talaj és a lakások fertőzöttek.

* **A kolera betegek számában** jelentékeny csökkenés állt be. A kolera pusztítása óta nem volt nap, melyen több betegedés fordult volna elő, mint tegnap éjfélről ma éjfélig. Ez idő alatt ugyanis a főváros területén összesen nyolcz koleraeset fordult elő; ötlet kevesebb mint a megelőző 24 órában.

* **Kanape-prozesszus Békes Gyulán.** Békesmegyéből írják: Sokat beszélnek it' Békesmegye új főispánja beiktatási ünnepének egy meg nem történt epizódjáról: egy elmaradt tisztelgésről. Ugyanis a gyulai kir. törvényszék nem tisztelgett Tallián Béla főispánnal, nem tisztelgett pedig a bírói karnak előzetes tanácskozáson történt megállapodása következtében. A dolog magyarázata az, hogy a kir. törvényszék mint az azelőtti főispánoknál, másfél évvel ezelőtt tisztelgett Reiszig Ede főispánnal is, annak beiktatása alkalmából és Reiszig Ede volt főispán — elkövette azt a figyelmetlenséget, hogy elmulasztotta a kir. törvényszéknek, a bírói karnak eme nem kötelezőszerű, hanem egyszerűen udvariassági tényét bármily alakban viszonzni. És ámbár a bírói kar nem feltételezte, sőt csaknem kizártnak tartotta hogy Tallián Béla ugyanilyen figyelmetlenség hibájába essék, mégis hogy a méltán féltékenyen őrzött bírói függetlenségnek nemcsak lényegét, hanem hogy a bírói függetlenség igényelte méltóságot és annak külső látszatát a Reiszigéhez hasonló insultus lehetőségnek se tegye többé ki, határozta el, hogy nem fog tisztelni, amint hogy azt nem is cselekedte. Ugynezt tette volna akkor, ha esetleg nem Tallián Béla, ha-

nem más lett volna most Békésvármegye főispánja, sőt helyesebben írva tette s kellett tennie daczára annak, hogy Tallián Béla lett Békésvármegye főispánja.

* **A herceggprímás mint író.** Az „Otthon” írók és hírlapírók körének választmányi ülésén tegnapelőtt felolvasták Vaszary Kolos hercegprímás levelét, melyben a legnagyobb hálával mond köszönetet azért, hogy őt az „Otthon” tiszteletbeli tagjává megválasztották. Vaszary a levélben büszkén mondja magát írónak, s a legmelegebb szeretettel szól a magyar irodalomról és az írókról.

* **Dinamitmerénylet** történt ismét Párisban. A carmauxi bányák irodája előtt dinamittal megtöltött vasfizeket találtak. Ezt elvitték a rendőrbiztosi épületbe, hol a dinamit fölrobbant. Hat ember meghalt, egy megsebesült.

* **Furcsa szindikátus.** Colorado északamerikai unió-államban azok a fiatal asszonyok, kiknek nagy okuk volt arra, hogy férjeikkel elégedetlenek legyenek, szindikátust alakítottak a végből, hogy kompromittált méltóságukat megbosszulják. Az aapszabályok egyik pontja azt tartalmazza, hogy a megállapított büntetések a bűnös férjek ellenében huszonnégy óra lefolyása alatt foganatosítandók.

* **Mennyi levelet írnak hazánkban?** Kolosszális arányokban fejlődött az utolsó évek során át hazánkban a levélforgalom. Az emelkedés évről-évre fokozódik s e fokozódás csak 1890-ről a múlt évre megközelítette a tíz millió darabot. 1890-ben ugyanis az összes hazai levélforgalom, 171-9 millió darabot tett, a múlt évben pedig fölemelkedett 181-4 millióra, a 67-9 millió darabot tett, a múlt évben pedig felemelkedett 181-4 millióra, a 67-9 milliónyi hírlap számnak 12-1 milliónyi postautalványnak és közel kétszáz ezer darab postai megbízásnak hozzáadásával pedig 262-3 millió darabot tett ki. Ezen összegben a belföldi levélforgalom a múlt évben 122-3 millió darabból állott, külföldről 29-6 millió levél jött be, külföldre 25-6 millió ment ki s az átmeneti forgalom 3-8 millió darabból állott. Igen érdekes tudni, hogy évenként mennyi levél esik egy lakosra a törvényhatósági joggal bíró városokban és megyékben. Ötven levél felül esik egy lakosra Budapesten, Fiumében, Zágrábban, Károlyvárosban és Belováron, ötven Sziszekben és Eszéken, 45 Kasán, Komáromban Temesvárt. Sopronban és Ivaniczon, 40 Győrött. Pozsonyban, Bródon Kosztajniczán és Pozsegán, 10 levél esik egy lakosra Kecskeméten és Szabadkán (Arad és a többi városok a 20—35 közt váltakoznak), s a legkevesebb, egy lakosra 5 levél esik, Hódmezővásárhelyt. A megyék közül legtöbb, egy lakosra 12 levélnél több esik Esztergomban, 11—12 levél Brassó Mosony és Szepesben, 10—11 Liptóban, 9—10 pedig Borsod, Csik Somogy és Veszprémmegyékben. A megyék legnagyobb részében 3—8 levél esik egy lakosra, 2—3 levél esik egy lakosra Kolozs, Maros Torda, Ugocsa és Belovár Varasdmegyében, a legkevesebb pedig, egy lakosra évenként csak egy-két levél, Zágrábmegyében esik.

* **Mióta viselnek a nők nadrágot.** A párisi Figaro válasza erre az érdekes kérdésre. E válasz szerint már a római hölgyek is viseltek „pantalont”, a mint azt a Pompejiben talált holttesteken lehet bizonyítani: valamint viseltek azok a nők is, kik a mimodrámban szerepeltek. (Cicero de Off. I. 35.) A női nadrág tehát nem oly modern öltözékdarab, mint sokan hinnék. A gallus római nők is viselték. A tizenegyedik században, mint Viollet-Le-Duc írja, a „hölgyek táncznál alsónadrágot viseltek.” Vecellio és Bertelli Péter emlékiratai szerint a velencei félvilági nők odahaza szerettek nadrágban járni. XIII. Lajos idején a nők elhagyták a nadrágviseletet. XVI. Lajos alatt lovagias alkalmával öltötték fel, gyakran még ilyenkor sem. A következő században is megköczkázattak a hölgyek úgy ló mint számár hátán, hogy szokottnál többet áruljanak el. Arnould Zsófia baleset alkalmával Caylus gróf udvarias vereseket irt arról, a mit látott. De meglakolt érte mert több szép barátja, mielőtt jelenlétében számárra szállt volna, alsó nadrágot kért. Perse ez is irt költeményt és keservesen panasza

kodot a tulzolt óvatosság ellen. Bachaumont emlékirataiban megemlékezik Maisonueve kisasz szonynak 1763. máj. 3-án a színpadon történt kalandjáról, mikor az elesett színésznőt zajosan megtapsolták a szóban forgó öltözék hiánya miatt. Taps jutott Bellecouérnak is, ki társnőjét betakarta. Sem az operában, sem a Comedie Française-n nem ismerték a „pantalont” és csak Camargó tánczosó hozta be, hogy a saját találmányu balletruhák veszedelmeit kikerülje. Társnői lelkesen fogadták a kurta szoknyát, de a nadrágot megvetették. Kaczagtak Camargó skrupulusain. Utóbb azonban a rendőrség kötelezővé tette a nadrágot azok számára, kik kurta szoknyában játszanak. A kínolinos divat elterjedésével az alsónadrágok viselése is általánossá lett. — Mostanában már minden nő visel nadrágot — legalább télen.

* **Az első család.** Az új aranyokkal az első család alkalmasint az, amely az aradi vásáron történt. Ott a vásárosok közt kézzől kézre járt néhány arany korona, a melyet nagyon megbámultak. De úgy látszik, mégse nézték meg elég jól, mert nemsokára rá egy pankotai gazdát megszólított egy idegen: „Minek tartogatja az ócska bankót, bácsi? Hiszen az már egy sem gilt, itt az új pénz.” Azzal átadott neki egy jól kifényesített játékpénzt, melyet a gazda sietett beváltani, nem is tíz, hanem tizenegy forintért. Csak odahaza tudta meg, hogy mit kapott korona helyett.

OSZARNOK.

Egy modern Ezsau.

Irta: Ifj. Möricz Pál.

Bizalmas „tété-á-tété”-ben ültünk együtt a fényes kávéház egyik sarokasztalánál én meg a kis Nelli (Thassy Kornél barátunkat nevezük mi magunk között így) — S míg Nelli barátom gombos lakkcipőbe szorított lábait — a tőle elvárható — legnagyobb eleganciával rakta a márvány asztalkára, úgy fújva ilatalos szivarkája füstjét a szomszéd asztalnál lármázó „gabona ágnesek” szemébe, addig én szerényen megbuzdítottam mellette, s elmélázva vártam szavait. Egy ideig mély csendben ültünk. Majd megszólal a Nelli gyerek, s magához intette Jakabot, a jó Jakabot, e széles világ pinczéireinek legdühösebbikét, s két theát rendelt meg nála.

Jakab ur meghajol, s köhécselve töttyög a megrendelt theáért. Majd visszatér. Leteszi az asztalra az egész theás készletet. A tollpihe könnyűségű, fehér csészéket. A tükörként ragyogó ezüst kannákat, melyek kellemes illatában gözölgönek; a szűrőket mind odahuzzuk magunk elé. Most fellobban a csészékben az égő rum kékes lángja, megolvad a cukor majd mi eloltjuk azt az ezüstös kannák párolgó, aranyos színű illatos vizével... Kész a thea! Még egyszer magunkhoz intjük Jakabot, ki ismét jön, majd hozza a megrendelt süteményeket. Végre távozik. Egyedül vagyunk ismét. S nem hallgatunk többé sem a szomszédos asztal zajongó „gabona ágensei”-re, kiknek egy nagyobb része már ugys hazafelé czihelődik, mivel az óra esti 11 órát ütött; de nem nézünk magára a „kassza” bájosan mosolygó Hébéjére sem, ki pedig megérdemelné azt. Egészen átadjuk magunkat gondolatainknak, s úgy szüresöljük a thea izgató levét, melynek még pikánsabb izt ad a beléje töltött pohárka vanillia...

— Kedves Palyám — engem meg így neveznek — szólai meg végre a Nelli gyerek, kinek előkelő, finom arca ezuttal valóban borongós, érted-e azt, mit je ent e szó — végzett földesur?

— Mi ütött hozzá! te bohó?

— Mert akkor ismersz engemet is!

— Ne mond!

— De igen! A lehető legkomolyabban mondhatom ezt neked! Vagyonom már a közel hónapokban dobra kerülhet, s nekem nem marad más bátra, mint a —

— Mint a?... kérdeztem izgatott hangon a kedves fiut, kinek komor arca, keserű hangja egész megijesztett.

— Ha, ha! kacagott fel hangos n. Talán a halált gondold? Egyébiránt erről még hallani fogsz! Megölöm magam, az bizonyos! De hogyan?

Percznyi tünődés után megszólaltam:

— De mondd édes Nellikém, hogy lehetséges az, hogy te ily hamar kiérdemelted a „végzett földbirtokos” czimét? Mert vagyond nagy volt, s még alig pár éve lettél nagykoru?

— Hadd el barátom, ne keseríts!...

— Talán a kártya?

— Hát ugy nézek én ki, mint a zöld asztalok elcsigázott lovagjai? — kérde tőlem Nelli önérzetes hangon.

— Vagy talán a versenyparipák?

— Nem!

— Akkor bizonyára a nők?...

— Eltaláltad!

— Ugyan, hogy történt az?

— Oh az én történetem rövid. Egy lencseszemem fordul meg az egész. Mert nem is hinnéd, mennyi mindent áldoztam én egyetlen egy lencseszemért? Lefőttem magát Ezsaut is; mert ő legalább egy tál lencsért adta el jussát, míg én csak egy szem lencsért áldoztam fel azt...

Meglehetősen bárgyu a czezal tekintetem reá, mire elkaczagta magát, s azon az ő édesen csengő hangján, mellyel mindnyájunkat megigéztet, kérte tőlem:

— Talán nem is értettél meg?...

Én azonban folyton csak azt mormoltam:

— Egy lencseszemért, egy lencseszemért...

— Igen egy szem lencsért! De azt természetesen tudnod kell, hogy ezt a lencseszemem nem a Szepesség termelte, hanem a kis Marianne, tudod annak a pompás természetű, kis barna énekesnőnek a balvállán rejtőzködött az... És ezért a lencseszemért áldoztam fel én — vagyonomat...

Bűnöm megbocsátható mert szerelmes voltam és még nagyon fiatal! végezte be mondókáját Nelli.

Ezzel véget ért elbeszélése, melyről én már el is feledkeztem volna, hiszen akkor mind a ketten mámorosak voltunk, ha a napokan véletlenül az eszembe nem hozza azt a hivatalos lap. a „Budapesti Közlöny” egyik hirdetése. Ez említett hirdetést különben a nevezett lap „árverések” czimű rovatában találtam fel, melyben Thassy Kornél neve vastag betűkkel volt szedve.

Tehát a Nelli jóvendőlése beteljesedett: egy lencseszemecskeért. — a melynek pikáns ízében különben nem kételkedem — elvesztette az egész vagyonát. Most még csak arra volnék kíváncsi, hogy Nelliről, ki elutazott szülő városába ügyeit rendezni, a lapok melyik rovatában fogok még hirt hallani?...

Nemsokára a hymen hirben olvastam nevét. Egy gazdag sertéskereskedő leányát jegyezte el. Ahá! Hát így ölte meg magát. Nos, nem éppen a legrosszabb izlésre mutat.

Debreczeni Városi színház.

I. Idénybérlet 36. szám. II. Kis bérlet 16. szám
Páros. Páros.

Ma Csütörtökön 1892. November hó 10-én:
bérlet folyamban:

Diszeloadás:

B Á N K B Á N.

Katona tragoediája.

Holnap Pénteken 1892. November hó 11-én:
bérlet folyamban:

T h e r m i d o r.

Francia színmű.

Színházi műsor.

Szombat 12-én: Pont Biquet család, francia bohózat és a „Csikós” II-dik felvétel. (Az aradiak itt léte.)

Vásárnap 13-án: Boszorkányár.

A „Ma

k

(Cze

1893

1

Felté

laender D

A

Az 1

ber hó vé

marhab

szállításra

deczemb

ezred (

zottság

Debrec

ia naponta

felvilágosi

A tel

belépé

le

Böve

K Ö Z

Oze

A budape

már mo

Megb

most elfog

tő

a legjutá

Mind

árusítása

Előlegel

B

ban

Bud

A „Magyar király“-hoz

czimzett

kávéház helyisége

(Czegléd-utca 19. sz. a. háznál)

**1893. évi Május 1-vel
kiadó.**

Feltételek megtekinthetők Dr. Hol-
laender Dezső ügyvédnél.

Árlejtés.

Az 1893. január 1 től egész deczem-
ber hó végéig szükséges

marhahus, liszt, zsír, fűszeráru
főzelékek, stb.

szállítására részletes ajánlatok 1892 évi
december 5-éig a **39-ik gyalog-
ezred (állomási) élelmezési bi-
zottsághoz (Oláh-laktanya)**
Debreczenben benyújtandók, a hol-
naponta 2—4 óráig délután, bővebb
felvilágosítások szereshetők.

A telefon hálózatba való

belépés megkönnyítése végett

rövid időre is

lehet előfizetni.

Bővebb felvilágosítás nyerhető

A TELEFON

KÖZPONTI IRODÁBAN

Czegléd-utczán 31. szám alatt.

A budapesti villamos vasut részvényei
már most is nagy keresletnek
örvendenek.

Megbízásokat ezen értékpapírra már
most elfogadok, ugyszintén mindenféle

tőzsdemegbírást

a legjutányosabb feltételek mellett.

Mindenemű értékpapir vétele élel-
árusítása napi árfolyam mellett.

Előlegeket nyujtok értékpapírokra.

Brandl Arnold

bank- és váltóháza

Budapest, Deáktér 1. I-em.

Wodiáner-féle palota.

Legjobb minőségben, legolcsóbb
árban beszerezhetők, a napi szükség-
let cikkei mint:

szappanok, illatszerek,
haj, ruha, fog és köröm kefék,
aczel zsebkések,
ollók, pénz- és szivar fűrészek,
ugyszintén

a téli idényre

plüsch takarók, ló pokróczok,
Férfi keztyűk,
bádóg és vessző fatartók,
széntartók és kályha ellenzők.

Szent-Királyi-Tivadar

műtár árak raktárában.

Jakobovits és Gerstner szénraktárában

DEBRECZEN.

Raktár: főpiacz, a főtőzsde és Tamásy
K. ur gyógyszerháza közt.

Bármily kályha fűtésére kitűnően alkalmas

Köszén 1 m. mázsa **95 kr.**

Salonszén 1 m. mázsa . 1 frt **44 kr.**

Porosz (Louisenglück) szén
a legjutányosabb áron.

Faszén rostált, darabos
zsákok és csomagok

Nagyobb vételeknél megfelelő engedmény.

Megrendelések

ingyen házhoz szállítva.

Raktár főpiacz 2145. sz. a főtőzsde
mellett

Csakis világhírű **zigaretta papirost** használjátok

Les Dernières Cartouches jeggyel

BRAUNSTEIN FRERES párisi

gyárából, 65., Boulevard Exemaus.

Ezen gyártmány a papir ipar diadala s a cigaretta papiros
eszményképe.

Ezen cigarettapapiros és cigarettahüvely gyári raktára:

Bécs, I. Scholrenring 25.

„A valódi francia „Les Dernières Cartouches“ cigaretta-papirunk, va-
lamint a valódi francia cigaretta-hüvelyek a „Les Dernières Cartouches“
papirból minden norringbergi nagykereskedésben, ugyszintén az összes magyar
kir. dohánytőzsdékben, kaphatók.“

Jutányos, szabott áron
kaphatók

Szabó Lajos fiai

czégnél:

Dívatos női ruhaszövetek,
francia flanelek, Kasán. Moldon,
legujabb ruhadiszek,

fekete divatkeelmék,
szines és fekete selymek,

mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Selyem és haraszt kendők.

Gyermek ruhácskák és felöltők,

Normal gyapju és pamut alsó-ingek,

ujjasok és nadrágok
téli harisnyák, keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk:

Brassói és Gácsi posztókban
takarók és lópokróczokban.

M. Lorenz és Fia.

A
Czérna, szállag, rövid, pamut és
szövőttárak-kereskedés.

a „Szerecsenhez“

Bécs, I. Bauernmarkt 18.

ajánlja dus raktárát leg-
jobb minőségű

bel- és külföldi
gyártmányaiban

Az árak kitűnőségeért kezeskedik
a cég 60 éves fennállása.

Vidéki megrendelések pontosan tel-
esítettnek utánvét mellett.

Az őszi és téli évadra
van szerencsém a n. é. közönségnek már megérkezett

bel és külföldi
posztó és gyapjuszövetekből
mérték szerinti elkészítésre ajánlani
férfi és fiu öltönyöket.

Szabó műhelyem személyes vezetésem alatt áll és mint szakértő, tapasztalatokkal gazdagon, mindenkor a legújabb divat szerinti **kitűnő szabással**

kedveskedem m. t. megrendelőimnek.

Téli kabátoknak
astik és montegnak szöveteket raktáron tartok
A mennyiben a szöveteket saját gyári áron számítom, megrendelőim a

legelőnyösebb árszámításban
részesülnek. Csak egy próba meggyőződtet mindenkit üzletelveim szerénységéről és áruim jószágáról.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, vagyok mély tisztelettel

Klein László
férfi szabó.

Czegléd-utca, Kardos László ur házában

555.

1892. v. k. szám.]

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 14484—1892. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Papp testvérek részére Fischer János debreczeni lakostól 45 frt 19 kr. tőke, ennek 1892. évi július hó 2. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 24 frt 70 kr. perköltség erejéig 1892. évi augusztus hó 18-án bíróilag le és felül foglalt és 444 frtra becsült butorok, egy zongora és egyéb ingóságok 1892. évi November hó 22-én, délután 3 órakor kezdetét veendő és Miklós u. 1768. sz. a. és Várd utca 2077. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni.

Debreczen, 1892. évi november hó 9.

Sugár Gyula
bírói kiküldött.

Valódi Hauswaldt-féle KÁVÉ,

kitűnő kávé-pótlék. A valódi kávénak kiváló erős zamatot, ízt és szép színt ad.

Minden háziasszonynak nélkülözhetlen.

Kapható minden fűszer- és vegyeskereskedésben.

Nyomatott a kiadótulajdonos (V. rtesi Arnold) Debreczeni Ellenőr könyvnyomdájában.

ELSŐ MOSÓ és TISZTÍTÓ INTÉZET

WEISZ SÁNDOR-FÉLE-HÁZ, FŐPIACZ 1903. SZÁM.

Leszállított árak !!

ÉRTESETÉS.

Leszállított árak !!

Tisztelettel értesítem a r. é. közönséget, miszerint méltányolva azon nagymérvű pártfogást és jóakaratot, melylyel itt működésem óta megtisztelt — elhatároztam intézetemben gyökeres változtatást vinni, véghez mely abból áll, hogy az eddigi árakat oly alacsonyra szállítottam le, minőt még a bécsi és budapesti mosódák sem képesek felmutatni.

E szerint **mindenféle fehérneműek, különösen függönyök tisztítását rendkívül olcsón vállalom el** és pedig:

Telefon!!

1 pár fehér függöny eddig 60 most 45 kr.
1 " crém " " " " 80 " 65 "

Telefon!!

ezenkívül elvállalok mindenféle **férfi öltönyöket**, szétszedetlen állapotban tisztításra, **női ruhákat** mosásra és tisztításra, és minden e szakba vágó megrendeléseket, gyorsan és tisztán végzek.

Egyszersmind tudatom, hogy nem kimélve sem költséget, sem fáradságot, hogy a t. közönségnek mentül nagyobb kényeimére lehessenek,

Telefont állítottam be

ezzel azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármily sürgős megbízásoknak eleget tehetek.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérve, maradtam

teljes tisztelettel

SPIEGEL MIKSA

első mosó és tisztító intézete.

SZŐNYEGEK,

függönyök,

ágy- és asztal-terítők

butorszövetek, viaszkos vásznak

nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI

cégnél.

Debrecz

DE

Előfizetési árak

évre

Megje

A

(T). Lehet itt korm megirtuk, a rókák hizelg az ellenzéki közé bocsájt emberünket, mányváltozás veszélyes ott mert megzav süntet; izgat és a kedélye nemzetet a p lehet. De me az a tenger uszik, s a p zása, visszah

Az ellen rálják a szab netlenséget é nem késnek húzásnak mo Nagyon sajnú dieséretet, b sával madara de a szabade szánandónak,

A „Debrecz

FOLTA

Írt Az örök i jókedv és élcz itjuságától kezd nem ismert kes aranyos k délye kik körében va itju ur? találja 1820. május 24 Én azt hiszem, ma is úgy jár évvel, midőn m tékokban! . . . személyesítette.

Szerencsés komolyodott el Ha valami kelle c z e l t e b a rajta és ő is k Nagy idej dor-botját kezé

*) Mutatván ezim alatt, a jövő tetől.